

Súd: Okresný súd Komárno
Spisová značka: 14C/318/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4215208083
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Kováčová
ECLI: ECLI:SK:OSKN:2018:4215208083.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Komárno v konaní pred sudkyňou JUDr. Oľgou Kováčovou v právnej veci žalobkyne: W. Q. nar. XX.X.XXXX, bytom R. XX/XX, T., v konaní zastúpenej KESZEGH & PUSKÁS advokátska kancelária, JUDr. Tamás Puskás, so sídlom Alžbetínske nám. 1203, Dunajská Streda, proti žalovaným: 1/ W.. X. Q., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom Y. XX, T., v konaní zastúpenému JUDr. Ľudovítom Štanglovičom, advokátom so sídlom Jarmočná 2264/3, Šaľa, 2/ W.. C. L., nar. XX.X.XXXX, bytom D. XXXX/XX, T., v konaní zastúpenej Dr. Máriou Lubuskiovou, advokátkou so sídlom Pohraničná 889/1, Komárno, 3/ D. E., nar. XX.X.XXXX, bytom E. Z./X, E., o určenie neplatnosti právnych úkonov, takto

rozhodol:

Súd žalobu z a m i e t a .

Žalovaní v rade 1/ až 3/ m a j ú právo na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 100 % trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa žalobou doručенou súdu dňa 30.4.2015 domáhala voči žalovaným v rade 1/ a 2/ určenia neplatnosti zmluvy o prevode obchodného podielu spoločnosti combusiness s.r.o. uzatvorenej medzi žalovanými v rade 1/ a 2/ dňa 23.5.2013. Tiež si uplatnila náhradu trov konania.

2. V priebehu konania žalobkyňa rozšírila podanú žalobu v okruhu strán sporu o žalovanú v rade 3/ a v časti predmetu sporu o nárok na určenie neplatnosti zmluvy o prevode obchodného podielu spoločnosti CSIFFARY, s.r.o. (pôvodne combusiness s.r.o.) uzavretej medzi žalovanou v rade 2/ a žalovanou v rade 3/.

3. Podanú žalobu žalobkyňa skutkovo zdôvodnila tým, že v čase trvania jej manželstva so žalovaným v rade 1/ tento dňa 3.1.2012 založil obchodnú spoločnosť combusiness, s.r.o., IČO: 46 487 867 s adresou sídla v mieste ich spoločného bydliska. Žalovaný v rade 1/ bol jediným spoločníkom tejto obchodnej spoločnosti, avšak viedli ju obaja. Dňa 26.9.2012 podal žalovaný v rade 1/ návrh na rozvod manželstva, keď po podaní tohto návrhu s ňou ukončil pracovný pomer v spoločnosti combusiness, s.r.o. a zmenil sídlo spoločnosti. V čase súdneho konania o rozvod manželstva a úpravu rodičovských práv a povinností k ich maloletým deťom na čas po rozvode manželstva, žalovaný v rade 1/ potom ako na pojednávaní na Okresnom súde Komárno dňa 3.5.2013 žiadala, aby predložil daňové priznanie spoločnosti za rok 2012 (keďže sa nevedeli dohodnúť na výške výživného k maloletým deťom), písomným podaním zo dňa 28.6.2013 oznámil, že svoj obchodný podiel v obchodnej spoločnosti combusiness, s.r.o. zmluvou zo dňa 23.5.2013 previedol na žalovanú v rade 2/ za sumu 5.000,- €. Ako dôvod predaja obchodného podielu uvádzal nerentabilitu spoločnosti. Doplnila svoju domnienku, že k predaju obchodného podielu došlo z dôvodu, aby žalovaný v rade 1/ dosiahol nižšiu sumu výživného voči svojim deťom a aby ju po rozvode manželstva nemusel vyplatiť z hodnoty spoločnosti v rámci vypořádania BSM. Mala za to, že

predaj obchodného podielu v čase trvania ich manželstva presahuje rámec bežnej veci podľa § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka a preto na predaj obchodného podielu žalovaný v rade 1/ potreboval jej súhlas, ktorý mu ona nedala. Preto tento právny úkon považovala za relatívne neplatný, pričom určenia neplatnosti sa domáhala aj voči právnomu úkonu - zmluve o prevode obchodného podielu, ktorú neskôr uzavreli medzi sebou žalované v rade 2/ a 3/. Poukázala na judikatúru Najvyššieho súdu SR (rozsudky sp. zn. 2Cdo 168/2005 a 5Obdo 11/2007). Naliehavý právny záujem na určení vyvodzovala zo skutočnosti, že bez určenia, ktorého sa domáha, by žalovaný v rade 1/ mohol obísť zákon a nemusel by ju vyplatiť z hodnoty obchodného podielu v rámci vyporiadania BSM. Stav tejto právnej neistoty je možné odstrániť len rozhodnutím súdu.

4. K podanej žalobe žalobkyňa pripojila kópiu návrhu na rozvod manželstva, kópiu časti zápisnice z pojednávania, podanie žalovaného v rade 1/ zo dňa 24.6.2013 k veci sp. zn. 7P/244/2012, kópiu zmluvy o prevode obchodného podielu uzavretú medzi žalovanými v rade 1/ a 2/ dňa 23.5.2013, výpis z obchodného registra obchodnej spoločnosti combusiness, s.r.o. zo dňa 30.4.2015, súvahu predloženú daňovému úradu týkajúcu sa obchodnej spoločnosti combusiness, s.r.o. zostavenú a schválenú dňa 21.3.2014, výkaz ziskov a strát vypracovaný k 31.12.2013 predložený daňovému úradu zostavený a schválený dňa 21.3.2014, kópiu rozsudku č.k. 7P/244/2012-215 zo dňa 26.8.2014.

5. O návrhu na pripustenie vstupu ďalšieho subjektu na strane žalovaných do konania a o návrhu na pripustenie zmeny petitu rozhodol tunajší súd uznesením č.k. 14C/318/2015-51 zo dňa 25.4.2016. Po právoplatnosti tohto uznesenia sa predmetom konania stal uplatnený nárok žalobkyne na určenie, že zmluva o prevode obchodného podielu spoločnosti CSIFFARY, s.r.o. (predtým combusiness, s.r.o.) uzatvorená medzi žalovanými v rade 1/ a 2/ dňa 23.5.2013 je neplatná a určenie, že zmluva o prevode obchodného podielu spoločnosti CSIFFARY, s.r.o. (predtým combusiness, s.r.o.) uzatvorená medzi žalovanými v rade 2/ a 3/ je neplatná.

6. Žalovaní v rade v1/ až 3/ s podanou žalobou nesúhlasili, skutkové tvrdenia žalobkyne popierali.

7. Žalovaní v rade 1/ žiadali podanú žalobu zamietnuť z dôvodu neexistencie naliehavého právneho záujmu na určení, ktorého sa žalobkyňa domáha ako aj z dôvodu, že pre platnosť zmluvy o prevode obchodného podielu jedného z manželov ako spoločníka obchodnej spoločnosti sa súhlas druhého manžela nevyžaduje. Ohľadne platnosti zmluvy o prevode obchodného podielu poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 Obdo 30/2009, v ktorom Najvyšší súd SR riešil otázku potreby súhlasu manžela na prevod obchodného podielu druhého manžela. Mal za to, že pre obchodnozväzkové vzťahy (akým je i právo spoločníka nakladať so svojim obchodným podielom v obchodnej spoločnosti) platia vždy ustanovenia Obchodného zákonníka, ktoré inštitút prevodu obchodného podielu podrobne upravujú. Konštatoval, že obchodný podiel je majetkovým právom patriacim výlučne spoločníkovi (bez ohľadu na to, či bol nadobudnutý za trvania manželstva z prostriedkom patriacich do BSM). Obchodný podiel predstavuje práva a povinnosti spoločníka obchodnej spoločnosti a tieto sú obmedzené len zákonom alebo spoločenskou zmluvou. Obchodný zákonník je vo vzťahu k úprave obchodných spoločností ako aj právam a povinnostiam spoločníka obchodnej spoločnosti lex specialis, keď spoločník ohľadne svojich práv a povinností ako aj vo vzťahu k nakladaniu so svojim obchodným podielom nie je limitovaný a obmedzovaný povinnosťami vyplývajúcimi z Občianskeho zákonníka. Zastával názor, že ak by aj obchodný podiel bol splatený z prostriedkov patriacich do BSM, spoločník obchodnej spoločnosti je oprávnený disponovať so svojim obchodným podielom, pričom tento môže v zmysle § 115 ods. 1 a 2 Obchodného zákonníka so súhlasom valného zhromaždenia previesť na inú osobu. Podľa jeho názoru obchodný podiel nepatrí do BSM a na jeho prevod nie je potrebný súhlas druhého manžela. Tiež mal za to, že na strane žalobkyne nie je daný naliehavý právny záujem na určení, ktorého sa domáha, pretože podaním tejto žaloby prispieva k násobeniu súdnych sporov, keď po tomto konaní by malo nasledovať konanie o vyporiadanie BSM. V tomto konaní sa preto podľa jeho názoru nedosiahne definitívne vyriešenie rozhodujúcej otázky a to postavenia žalobkyne a žalovaného v rade 1/ vo vzťahu k obchodnému podielu v obchodnej spoločnosti CSIFFARY, s.r.o., IČO: 46 487 867 a ani jeho vyporiadanie. Žalobkyňa podaním tejto žaloby len vnáša právnu neistotu do právneho postavenia nadobúdateľov obchodného podielu. Tvrdenia žalobkyne ohľadne hospodárenia obchodnej spoločnosti poukazom na hospodársky výsledok za rok 2013 považoval za účelové, pretože tento ku dňu uzavretia zmluvy o prevode obchodného podielu so žalovanou v rade 2/ ešte nebol známy. Pri určení hodnoty obchodného podielu ku dňu prevodu (23.5.2013) sa malo vychádzať z účtovnej závierky za rok 2012, podľa ktorej základ dane za rok 2012 bol vo výške 5.655,78 €.

8. Žalovaná v rade 2/ tiež žiadala podanú žalobu zamietnuť. Uviedla, že obchodný podiel nadobudla od žalovaného v rade 1/ v období, keď sa tento rozhodol ukončiť podnikanie. Ona viedla obchodnú spoločnosť combusiness, s.r.o. až do roku 2015, kedy obchodný podiel previedla na žalovanú v rade 3/, pretože sa rozhodla pre prácu v zahraničí. Konštatovala, že obchodný podiel nadobudla v dobrej viere, bez akejkoľvek vedomosti o pohnútkach žalovaného v rade 1/, ktoré tvrdila žalobkyňa v podanej žalobe. Doplnila, že aj v súčasnej dobe sa zdržiava v zahraničí, o ostatných stranách sporu a o ich vzájomných vzťahoch nemá žiadne vedomosti.

9. Žalovaná v rade 3/ uviedla, že obchodný podiel nadobudla od žalovanej v rade 2/, pričom prevod obchodného podielu prebehol bez problémov. Mala za to, že na platnosť prevodu obchodného podielu ustanovenie § 115 Obchodného zákonníka nevyžaduje súhlas druhého manžela, ale len súhlas valného zhromaždenia a daňového úradu, ak ide o väčšinový podiel. Preto žiadala žalobu zamietnuť, nakoľko obchodný podiel nadobudla od žalovanej v rade 2/ v dobrej viere a žalobkyňa podanou žalobou len zneisťuje jej právne postavenie.

10. Žalobkyňa k vyjadreniam žalovaných v rade 1/ až 3/ k podanej žalobe uviedla, že hodnota obchodného podielu patrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, pričom poukázala aj na rozhodnutie Krajského súdu Trenčín sp. zn. 16Cob 307/2014 z 14.4.2015 ako aj na rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 22Cdo 700/2004. Mala za to, že naliehavý právny záujem na určení, ktorého sa domáha, je daný. V tejto súvislosti odkázala na rozhodnutia, ktoré vo svojich podaniach citovala. Tiež mala za to, že naliehavý právny záujem je daný aj z dôvodu, že v konaní o vyporiadanie BSM žalovaní v rade 2/ a 3/ už nebudú účastníkmi konania a preto otázku platnosti ich právnych úkonov je potrebné riešiť v osobitnom konaní. Pokiaľ ide o väzby medzi žalovanými v rade 1/ až 3/ uviedla, že žalovaná v rade 2/ bola účtovníčkou v obchodnej spoločnosti combusiness, s.r.o. a žalovaná v rade 3/ je sestra žalovaného v rade 1/. Mala za to, že konanie žalovaných bolo v rozpore s dobrými mravmi a jeho cieľom bolo obchádzanie zákona a dosiahnutie, aby v rámci vyporiadania BSM nedostala zo spoločnosti, ktorú vybuodovala spolu so žalovaným v rade 1/, nič.

11. Súd vo veci rozhodol rozsudkom č.k. 14C/318/2015-123 zo dňa 11.1.2017 tak, že podanú žalobu zamietol. Žalovaným v rade 1/ až 3/ priznal nárok na náhradu trov konania. Proti tomuto rozsudku podala žalobkyňa včas odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Nitre ako súd odvolací uznesením č.k. 15Cob/119/2017-187 zo dňa 30.4.2018 tak, že napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V odôvodnení svojho rozhodnutia odvolací súd vytýkal súdu prvej inštancie nedostatočnosť odôvodnenia napadnutého rozsudku v časti uplatneného nároku na vyslovenie neplatnosti právneho úkonu a to zmluvy o prevode obchodného podielu uzavretej medzi žalovanými v rade 1/ a 2/, keď mal za to, že zmluva o prevode obchodného podielu uzavretá medzi žalovanými v rade 2/ a 3/ je sekundárnou k zmluve o prevode obchodného podielu uzavretej medzi žalovanými v rade 1/ a 2/ a preto je potrebné prioritne sa zaoberať platnosťou zmluvy o prevode obchodného podielu uzavretej medzi žalovaným v rade 1/ a žalovanou v rade 2/ a až následne platnosťou zmluvy o prevode obchodného podielu uzavretej medzi žalovanými v rade 2/ a 3/.

12. Súd riadiac sa rozhodnutím odvolacieho súdu a právnym názorom v ňom vyjadreným vo veci nariadil pojednávanie, na ktorom vec v zmysle § 180 CSP prejednal v neprítomnosti žalovanej v rade 3/, ktorá sa na pojednávanie nedostavila. Po vypočutí si prednesov žalobkyne a právnych zástupcov žalobkyne a žalovaných v rade 1/ a 2/ a po oboznámení sa s obsahom listín založených v spise, a to zmluvy o prevode obchodného podielu uzavretej medzi žalovanými v rade 1/ a 2/ dňa 23.5.2013, výpisu z obchodného registra obchodnej spoločnosti combusiness, s.r.o. zo dňa 30.4.2015, podania - rozšírenia žaloby, uznesenia č.k. 14C/318/2015-51 zo dňa 25.4.2016, vyjadrenia žalovaného v rade 1/, vyjadrenia žalovanej v rade 3/, vyjadrenia žalobcu, zmluvy o prevode obchodného podielu zo dňa 12.11.2015, rozsudku č.k. 14C/318/2015-123 zo dňa 11.1.2017, odvolania, uznesenia č.k. 15Cob/119/2017-187 zo dňa 30.4.2018, obsahu pripojeného spisu sp. zn. 9P/144/2014, najmä rozsudkom č.k. 9P/144/2014-251 zo dňa 24.3.2016, obsahu pripojeného spisu sp. zn. 7P/244/2012, najmä rozsudkom č.k. 7P/244/2012-215 zo dňa 26.8.2014 ustálil nasledovný skutkový a právny stav veci:

13. Z nepopretého skutkového tvrdenia žalobkyne vyplynulo, že žalobkyňa a žalovaný v rade 1/ boli v období od 14.8.1999 do 16.10.2014 manželia. Ku dňu 16.10.2014 bolo ich manželstvo právoplatne rozvedené a to rozsudkom č.k. 7P/244/2012-215 zo dňa 26.8.2014. Z nepopretého skutkového tvrdenia žalobkyne tiež vyplynulo, že žalovaný v rade 1/ založil obchodnú spoločnosť combusiness, s.r.o., ktorá nadobudla právnu subjektivitu dňa 3.1.2012, pričom v tejto obchodnej spoločnosti bol jediným

spoločníkom. Obchodný podiel vo výške 5.000,- € bol splatený z prostriedkov patriacich do BSM žalobkyne a žalovaného v rade 1/.

14. Ako vyplynulo z pripojeného výpisu z obchodného registra obchodnej spoločnosti combusiness, s.r.o. zo dňa 30.4.2015 a výpisu z obchodného registra spoločnosti CSIFFARY, s.r.o. zo dňa 10.1.2017, žalovaný v rade 1/ bol v období od 3.1.2012 do 17.6.2013 jediným spoločníkom uvedenej obchodnej spoločnosti, keď jeho vklad predstavoval sumu 5.000,- € a táto predstavovala základné imanie obchodnej spoločnosti. Počnúc od 18.6.2013 bola jediným spoločníkom obchodnej spoločnosti žalovaná v rade 2/ s výškou vkladu 5.000,- €. Jediným spoločníkom tejto obchodnej spoločnosti sa počnúc od 26.11.2015 stala žalovaná v rade 3/, keď k tomuto dňu došlo aj k zmene obchodného mena z: „combusiness, s.r.o.“ na: „CSIFFARY, s.r.o.“. Výška vkladu žalovanej v rade 3/ ako jediného spoločníka bola 5.000,- €.

15. Ako vyplynulo zo zmluvy o prevode obchodného podielu uzavretej medzi žalovaným v rade 1/ a žalovanou v rade 2/ dňa 23.5.2013, touto žalovaný v rade 1/ previedol svoj obchodný podiel v obchodnej spoločnosti combusiness, s.r.o. na žalovanú v rade 2/ za odplatu vo výške 5.000,- €.

16. Ako vyplynulo zo zmluvy o prevode obchodného podielu uzavretej medzi žalovanou v rade 2/ a žalovanou v rade 3/ dňa 12.11.2015, touto žalovaná v rade 2/ previedla obchodný podiel v obchodnej spoločnosti combusiness, s.r.o. na žalovanú v rade 3/ za odplatu vo výške 5.000,- €.

17. Ako vyplynulo z rozsudku Okresného súdu Komárno č.k. 9P/144/2014-251 zo dňa 24.3.2016 týmto súd schválil rodičovskú dohodu, v zmysle ktorej sa maloleté deti S. Q. a K. Q. zverujú do osobnej starostlivosti matky, ktorá bude maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok na čas do nadobudnutia právoplatnosti rozsudku Okresného súdu Komárno sp. zn. 7P/244/2012 zo dňa 26.8.2014, t.j. do 22.9.2014. Otca maloletých detí zaviazal na platenie výživného na maloleté deti, na každé sumou vo výške 185,- € mesačne. Zároveň vyčísľil zaostalé výživné, ktoré zaviazal otca maloletých detí uhradiť v mesačných splátkach spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok. Konanie v časti o určenie výživného na maloleté deti za obdobie od augusta 2012 do 11.5.2014 zastavil. Predmetný rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 28.4.2016. Ako vyplynulo z rozsudku Okresného súdu Komárno č.k. 7P/244/2012-2015 zo dňa 26.8.2014, týmto súd manželstvo účastníkov konania (v tomto konaní vystupujúcich ako žalobkyňa a žalovaný v rade 1/) rozviedol. Zároveň schválil rodičovskú dohodu, podľa ktorej sa maloleté deti na čas po rozvode manželstva zverili do osobnej starostlivosti matky, ktorá je oprávnená ich zastupovať a spravovať ich majetok. Otec detí bol zaviazaný prispievať na výživu maloletých detí sumou vo výške 185,- € na každé z maloletých detí. Styk otca s maloletými deťmi upravený nebol. Matke maloletých detí bola uložená povinnosť pravidelne emailom informovať otca detí o zdravotnom stave detí, vážnejších výchovných problémoch, školskom prospechu, návšteve záujmových krúžkov, pobytoch mimo bydliska a výletoch, tiež o plánovaných aktivitách a matke vopred známych skutočnostiach ohľadne zdravotného stavu, školských a záujmových činnostiach maloletých detí.

18. Na pojednávaniach dňa 21.11.2016 a 12.12.2016 strany sporu a ich právny zástupcovia zotrvali na svojich skutkových tvrdeniach. Právny zástupca žalobkyne doplnil, že žalobkyňa súhlas k prevodu obchodného podielu žalovanému v rade 1/ nedala, pričom sumu, za ktorú bol obchodný podiel prevedený, považuje za nízku, nezodpovedajúcu hospodáreniu obchodnej spoločnosti. Mal za to, že bez jej súhlasu je zmluva o prevode obchodného podielu uzavretá medzi žalovaným v rade 1/ a žalovanou v rade 2/ relatívne neplatným právnym úkonom. Žalobkyňa doplnila, že v čase uzavretia manželstva žalovaný v rade 1/ nemal žiaden majetok, niekoľko rokov po uzavretí manželstva bol nezamestnaný. V roku 2002 začal žalovaný v rade 1/ podnikáť ako živnostník, neskôr bolo jeho živnostenské podnikanie pretransformované do podnikania prostredníctvom obchodnej spoločnosti combusiness, s.r.o.. Podnikanie fungovalo tak, že obchodná spoločnosť mala sklad v garáži patriacom jej otcovi. Ona predala motorové vozidlo vo svojom výlučnom vlastníctve a jej otec doložil nejaké peniaze a tak sa začalo podnikanie obchodnej spoločnosti combusiness, s.r.o., v ktorej žalovaný v rade 1/ bol jediným spoločníkom. Zisk z podnikania sa v počiatkoch celý investoval do rozvoja podnikania. Ona bola zamestnaná v tejto obchodnej spoločnosti s príjmom vo výške minimálnej mzdy. V roku 2012 jej žalovaný v rade 1/ navrhol rozviazanie pracovného pomeru, čo odôvodňoval výhodnosťou pre obchodnú spoločnosť. I po ukončení pracovného pomeru a po zaevidovaní sa na úrade práce stále vykonávala činnosť pre túto obchodnú spoločnosť. Po pár mesiacoch dohovárania ju žalovaný v rade 1/

zamestnal v obchodnej spoločnosti na dohodu. Prevod obchodného podielu v obchodnej spoločnosti combusiness, s.r.o. považovala za špekulatívny a obchádzajúci zákon a priečiaci sa dobrým mravom, keď žalovaný v rade 1/ po prevode obchodného podielu a odchode za prácou do zahraničia požiadal o zmenu svojej korešpondenčnej adresy (ktorá bola totožná s adresou sídla obchodnej spoločnosti). To podľa jej názoru preukazuje, že žalovaný v rade 1/ i po prevode obchodného podielu bol prepojený s touto obchodnou spoločnosťou. Žalovaný v rade 1/ a jeho právny zástupca na pojednávaniach zotrvali na svojom stanovisku ohľadne nedôvodnosti podanej žaloby. Právny zástupca žalovaného v rade 1/ poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Obdo 30/2009, v ktorom sa Najvyšší súd SR zaoberal otázkou prevodu obchodného podielu, ak spoločníkom obchodnej spoločnosti je len jeden z manželov. Mal za to, že obchodný podiel nie je vecou ani predmetom spoločného vlastníctva manželov (žalobkyne a žalovaného v rade 1/). Mal za to, že ak by sa vyžadoval súhlas manžela s prevodom obchodného podielu spoločníka, ktorým je druhý manžel, išlo by o nedôvodný zásah do zmluvnej autonómie spoločníka a druhej zmluvnej strany. Zmluvu o prevode obchodného podielu pritom striktnie a podrobne upravuje Obchodný zákonník. Opakovane poukázali na to, že úprava Obchodného zákonníka je komplexná vo vzťahu k otázke dispozičného práva s obchodným podielom, keď aplikácia ustanovení Občianskeho zákonníka do úvahy neprichádza, nakoľko Obchodný zákonník je v tomto ohľadom vo vzťahu k Občianskemu zákonníku lex specialis. Mal za to, že z obsahu spisu vyplýva splnenie všetkých podmienok pre platný prevod obchodného podielu, pričom obchodný register takýto prevod riadne zaznamenal. Tiež mal za to, že z procesnoprávneho hľadiska žalobkyňa nemá naliehavý právny záujem na určení, ktorého sa domáha, keď otázka platnosti zmluvy o prevode obchodného podielu má byť riešená ako prejudiciálna otázka v konaní o vyporiadanie BSM. Podľa jeho názoru, na základe petitu, ktorého vyslovenia sa žalobkyňa podanou žalobou domáha, obchodný register nebude vedieť vykonať zmenu v obchodnom registri a nebude vedieť, koho má zapísať ako spoločníka obchodnej spoločnosti. Podanou žalobou žalobkyňa vnáša neistotu do právneho stavu vo vzťahu k žalovanej v rade 3/. Konštatoval, že zo strany žalobkyne nebolo ničím preukázané jej skutkové tvrdenie, že žalovaný v rade 1/ obišiel zákon uzatvorením zmluvy o prevode obchodného podielu so žalovanou v rade 2/. Právna zástupkyňa žalovanej v rade 2/ poukázala na to, že obchodná spoločnosť CSIFFARY, s.r.o. (predtým combusiness, s.r.o.) nadobudla právnu subjektivitu dňa 3.1.2012. Jediným spoločníkom a štatutárnym orgánom spoločnosti bol v tom čase žalovaný v rade 1/. Vo vzťahu k žalovanej v rade 2/ odmietla a poprela skutkové tvrdenie žalobkyne, že žalovaná v rade 2/ bola účtovníčkou v obchodnej spoločnosti combusiness, s.r.o. a tiež skutkové tvrdenie žalobkyne, že žalovaná v rade 2/ mala mať vedomosť o tom, že skutočným dôvodom prevodu obchodného podielu bol spor o výživné medzi žalobkyňou a žalovaným v rade 1/ a teda, že išlo o špekulatívne konanie, resp., že zmluva o prevode obchodného podielu bola fiktívna. Doplnila, že podľa vyjadrenia žalovanej v rade 2/ sa po nadobudnutí obchodného podielu začali problémy v podnikaní a to z dôvodu narastajúcej konkurencie. S ohľadom na výsledok hospodárenia sa žalovaná v rade 2/ spolu s manželom rozhodla nájsť si zamestnanie v zahraničí. V septembri 2015 sa na pracovnom stretnutí so žalovanou v rade 3/ (ktorá bola jej spolupracovníčka a ako živnostník vykonávala práce dílera pre obchodnú spoločnosť combusiness, s.r.o.) dohodla, že žalovaná v rade 3/ odkúpi jej obchodný podiel v tejto obchodnej spoločnosti a sama bude prevádzkovať podnikanie prostredníctvom tejto obchodnej spoločnosti. V novembri 2015 žalovaná v rade 2/ ukončila podnikateľské aktivity v súvislosti s touto obchodnou spoločnosťou. O vzťahu a sporoch medzi žalobkyňou a žalovaným v rade 1/ nemala žiadne vedomosti. Obchodný podiel od žalovaného v rade 1/ odkúpila s úmyslom riadne podnikat' a zabezpečiť svoju rodinu. Pred nadobudnutím obchodného podielu v spomínanej obchodnej spoločnosti dlhé roky pracovala ako zamestnanec úradu práce, avšak v obchodnej spoločnosti žalovaného v rade 1/ vypomáhala. Zamestnancom tejto spoločnosti bol jej manžel. Potom, ako si žalovaný v rade 1/ našiel inú prácu a s ohľadom na skutočnosť, že predmet činnosti obchodnej spoločnosti combusiness, s.r.o. s manželom poznali, rozhodli sa, že odkúpi obchodný podiel na tejto spoločnosti a že ďalej budú podnikat' spolu s manželom. Predmet konania považovala za osobný spor žalobkyne a žalovaného v rade 1/ a podanú žalobu žiadala zamietnuť. Žalovaná v rade 3/ sa pripojila k vyjadreniam právnych zástupcov žalovaných v rade 1/ a 2/.

19. Na pojednávaní dňa 12.11.2018 právny zástupca žalobkyne zotrval na podanej žalobe. uviedol, že žalobkyňa mala snahu dohodnúť sa so žalovaným v rade 1/, nakoľko prioritne ide o spor medzi nimi. Žalovaný v rade 1/ však striktnie akúkoľvek dohodu odmietol. Zmluvu o prevode obchodného podielu uzatvorenú medzi žalovanými v rade 1/ a 2/ považovala za relatívne neplatný právny úkon, ktorý bol realizovaný v čase trvania manželstva medzi žalobkyňou a žalovaným v rade 1/, pričom žalobkyňa na takýto právny úkon súhlas nedala. Zároveň považovala predmetnú zmluvu i za absolútne neplatný

právny úkon a to pre rozpor s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka, keď predmetná zmluva bola uzavretá v čase prebiehajúceho konania o rozvod manželstva a úpravu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode manželstva, pričom žalovaný v rade 1/ sa bránil všetkými možnými prostriedkami, aby nemusel platiť výživné na deti vo výške, akú žiadala žalobkyňa. Prevod bol účelový, keď obchodná spoločnosť bola v tom čase prosperujúcim podnikateľským subjektom dosahujúcim zisk. Uznala, že žalovaný v rade 1/ mohol previesť svoj obchodný podiel za akúkoľvek cenu, avšak jeho konanie v čase prebiehajúceho konania o rozvod manželstva bolo účelovým konaním, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi. Žalovaný v rade 1/ svojim konaním (prevodom obchodného podielu za sumu 5.000,- €) znížil svoje majetkové pomery, žalobkyňu a ich spoločné deti dostal do zlej majetkovej situácie, hoci žalovaný v rade 1/ chodil na dovolenky a nadviazal vzťah s inou ženou. Zmluvu o prevode obchodného podielu uzavretú medzi žalovanými v rade 2/ a 3/ považoval za absolútne neplatný právny úkon vychádzajúc zo zásady platiacej v slovenskom právnom poriadku, že nikto nemôže preniesť viac práv, ako mu patrí. Keďže zmluva o prevode obchodného podielu uzavretá medzi žalovanými v rade 1/ a 2/ je neplatným právnym úkonom, na jeho základe žalovaná v rade 2/ nenadobudla obchodný podiel v obchodnej spoločnosti a tento potom nemohla platne previesť na žalovanú v rade 3/. Predmetnú zmluvu považovala za neplatnú i pre rozpor s dobrými mravmi, keď žalovaná v rade 2/ i žalovaná 3/ vedela o prebiehajúcom rozvodovom konaní, keď žalovaná v rade 3/ je sestrou žalovaného v rade 1/ a tiež vedela o všetkých súvislostiach týkajúcich sa konania o rozvod manželstva a úpravu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom vedeného medzi žalobkyňou a žalovaným v rade 1/. Žalovaná v rade 2/ pracovala v predmetnej obchodnej spoločnosti ako skladníčka a jej manžel ako šofér, o sporoch medzi žalovaným v rade 1/ a žalobkyňou vedela, tiež vedela o tom, že žalovaný v rade 1/ sa chce rozviesť. Žalovaná v rade 2/ tiež mala vedomosť o majetkových pomeroch obchodnej spoločnosti ako aj o tom, že cena za prevod obchodného podielu je nepomerne (neporovnateľne nižšia) i k hodnote tovaru na sklade. Naliehavý právny záujem považoval za preukázaný a to s ohľadom na skutočnosť, že sa vedie konanie o vyporiadanie zaniknutého BSM medzi žalobkyňou a žalovaným v rade 1/ a žalobkyňa má záujem na tom, aby žalovaný v rade 1/ bol spoločníkom v predmetnej spoločnosti ku dňu zániku manželstva. Podanej žalobe preto navrhol v celom rozsahu vyhovieť. Žalobkyňa doplnila, že po prvom pojednávaní vo veci rozvodu manželstva jej žalovaný v rade 1/ odcudzil notebook, v ktorom mala uloženú všetku emailovú komunikáciu s klientmi obchodnej spoločnosti combusiness, s.r.o.. K odcudzeniu došlo fyzickým kontaktom. Právny zástupca žalovaného v rade 1/ poprel skutkové tvrdenia žalobkyne o účelovom konaní žalovaného v rade 1/ v snahe vyhnúť sa plneniu vyživovacej povinnosti voči svojim maloletým deťom. Konštatoval, že žalovaná v rade 2/ mala záujem a snahu podnikat' a žalovaná v rade 3/ o prebiehajúcom spore medzi ním a žalobkyňou nevedela. Tiež poprel skutkové tvrdenie žalobkyne o odcudzení notebooku a doplnil, že toto skutkové tvrdenie sa konania netýka a súd by naň nemal prihliadať. Doplnil, že žalobkyňa v priebehu sporu účelovo poukazuje na tržby obchodnej spoločnosti, ktoré však nie sú relevantným ekonomickým ukazovateľom prosperity obchodnej spoločnosti, pričom žalobkyňa svoje skutkové tvrdenia ani ničím nepreukázala. Podanú žalobu navrhoval v celom rozsahu zamietnuť. Právna zástupkyňa žalovanej v rade 2/ nad rámec obrany v priebehu sporu poprela všetky skutkové tvrdenia žalobkyne, ktoré odzneli na predmetnom pojednávaní. Poprela, že uzavretím zmluvy o prevode obchodného podielu medzi žalovanými v rade 1/ a 2/ by išlo o obchádzanie zákona, resp. o účelové konanie. Predmetnú zmluvu považovala za platný právny úkon, keď Obchodný zákonník je lex specialis vo vzťahu k ustanoveniam Občianskeho zákonníka. Poukázala na to, že žalobkyňa žalovanému v rade 1/ súhlas k podnikaniu dala, pričom žalovaná v rade 2/ nemala žiadnu vedomosť o vzťahu medzi žalobkyňou a žalovaným v rade 1/, o existencii sporov medzi nimi sa dozvedela až z prvého rozsudku vydaného v tomto konaní. Tiež poukázala na rozpor tvrdenia žalobkyne ohľadne pracovnej pozície žalovanej v rade 2/ v obchodnej spoločnosti combusiness, s.r.o., keď najprv tvrdila, že bola účtovníčka, teraz tvrdila, že bola skladníčka. Konanie o rozvod manželstva i konanie o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom považovala za bežné súdne spory, pričom ako vyplýva z obsahu pripojených spisov medzi žalobkyňou a žalovaným v rade došlo k uzavretiu rodičovskej dohody a to aj ohľadom výšky výživného. Preto poprela skutkové tvrdenie žalobkyne, že uzavretím zmluvy o prevode obchodného podielu so žalovanou v rade 2/ sa chcel vyhnúť plneniu si vyživovacej povinnosti, keď žalobkyňa nepredložila žiaden dôkaz k svojmu skutkovému tvrdeniu. Žalovaný v rade 1/ si vo vzťahu k svojim maloletým deťom svoju vyživovaciu povinnosť plnil, i keď možno nie podľa predstáv žalobkyne, avšak nakoľko medzi žalobkyňou a žalovaným v rade 1/ došlo k dohode, možno z toho vyvodíť, že žalobkyňa sa nakoniec s dohodnutou výškou výživného stotožnila. Mala za to, že celý spor je založený na osobnom spore medzi žalobkyňou a žalovaným v rade 1/, keď mala za to, že zo strany žalobkyne nebol preukázaný naliehavý právny záujem na určení, ktorého sa domáha, i keď apelovala len na nastolenie spravodlivosti.

20. V záverečnom návrhu právny zástupca žalobkyne uviedol, že žalobu považuje za podanú dôvodne, keď naliehavý právny záujem na určení, ktorého sa žalobkyňa domáha, je daný tým, že obchodný podiel patril do BSM a tento bol špekulatívnym spôsobom na základe neplatnej zmluvy prevedeným žalovaným v rade 1/ na žalovanú v rade 2/ za cenu neprimeranú k hodnote obchodného podielu. Mal za to, že pokiaľ by ku dňu zániku manželstva mal žalovaný v rade 1/ vo vlastníctve tento obchodný podiel, odrazilo by sa to v konaní o vyporiadanie zaniknutého BSM. Zotrval na všetkých svojich skutkových tvrdeniach. Mal za to, že zo strany žalobkyne bola preukázaná relatívna neplatnosť prvej zmluvy o prevode obchodného podielu a to pre absenciu súhlasu žalobkyne s prevodom obchodného podielu ako aj absolútna neplatnosť oboch zmlúv o prevode obchodného podielu, pretože žalovaný v rade 1/ tak učinil špekulatívnym spôsobom. Takéto konanie považoval za v rozpore s dobrými mravmi. Absolútnu neplatnosť vo vzťahu k druhej zmluve žalobkyňa odvodzuje zo zásady, že nikto nemôže previesť viac ako vlastní. Tieto zmluvy považoval za rozporné s platnými právnymi predpismi i princípom spravodlivosti.

21. Právny zástupca žalovaného v rade 1/ v rámci záverečného návrhu uviedol, žalobu žiada v celom rozsahu zamietnuť. Mal za to, že koncepcia obchodného podielu je dostatočne upravená v Obchodnom zákonníku a ustanovenia Občianskeho zákonníka v súvislosti s obchodným podielom nie je potrebné aplikovať. Ohľadne prevodu obchodného podielu poukázal na judikatúru najvyššieho súdu SR, na ktorú odkazoval v priebehu sporu. Konštatoval, že z procesnoprávneho hľadiska žalobkyňa nemá naliehavý právny záujem na určení, ktorého sa domáha, pretože na základe navrhovaného petitu by registrový súd nebol schopný zapísať žalovaného v rade 1/ ako spoločníka obchodnej spoločnosti. Skutkové tvrdenia zo strany žalobkyne táto nepreukázala a neprodukovala žiaden dôkaz na preukázanie dôvodnosti podanej žaloby.

22. Právna zástupkyňa žalovanej v rade 2/ v rámci záverečného návrhu navrhla podanú žalobu zamietnuť, keď žalobkyňa neprodukovala žiadne dôkazy, nevyužila prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, ktoré by boli relevantné pre tento spor. Tvrdenia žalobkyne neboli podložené žiadnymi dôkazmi a z jej strany žiadne relevantné dôkazy navrhnuté ani neboli.

23. Predmet sporu v danej veci spočíva v skutočnosti, či na prevod obchodného podielu žalovaného v rade 1/ ako spoločníka obchodnej spoločnosti, ktorý podiel nadobudol v čase trvania manželstva so žalobkyňou a ktorý bol splatený z prostriedkov patriacich do BSM, bol potrebný súhlas žalobkyne ako manželky v zmysle § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka, nakoľko nejde o bežnú vec (ako tvrdí žalobkyňa) alebo či na prevod tohto obchodného podielu je potrebné aplikovať výlučne ustanovenia Obchodného zákonníka (ako tvrdí žalovaný v rade 1/) a tiež v skutočnosti, či zmluva o prevode obchodného podielu uzavretá medzi žalovanými v rade 2/ a 3/ je platným právnym úkonom.

24. Prioritne je však potrebné zaoberať sa otázkou existencie naliehavého právneho záujmu na určení, ktorého sa žalobkyňa domáha.

25. Podľa § 137 písm. c) CSP, žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

Podľa § 1 ods. 1, 2 Obchodného zákonníka, tento zákon upravuje postavenie podnikateľov, obchodné záväzkové vzťahy, ako aj niektoré iné vzťahy súvisiace s podnikaním.

Právne vzťahy uvedené v odseku 1 sa spravujú ustanoveniami tohto zákona. Ak niektoré otázky nemožno riešiť podľa týchto ustanovení, riešia sa podľa predpisov občianskeho práva. Ak ich nemožno riešiť ani podľa týchto predpisov, posúdia sa podľa obchodných zvyklostí, a ak ich niet, podľa zásad, na ktorých spočíva tento zákon.

Podľa § 2 ods. 1 Obchodného zákonníka, podnikaním sa rozumie sústavná činnosť vykonávaná samostatne podnikateľom vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť za účelom dosiahnutia zisku.

Podľa § 114 ods. 1 Obchodného zákonníka, obchodný podiel predstavuje práva a povinnosti spoločníka a im zodpovedajúcu účasť na spoločnosti. Jeho výška sa určuje podľa pomeru vkladu spoločníka k základnému imaniu spoločnosti, ak spoločenská zmluva neurčuje inak.

Podľa § 115 ods. 1 Obchodného zákonníka, so súhlasom valného zhromaždenia môže spoločník zmluvou previesť svoj obchodný podiel na iného spoločníka, ak spoločenská zmluva neurčuje inak.

Podľa § 115 ods. 2 Obchodného zákonníka, spoločník môže previesť svoj obchodný podiel na inú osobu, ak to spoločenská zmluva pripúšťa. Spoločenská zmluva môže určiť, že na prevod obchodného podielu na inú osobu sa vyžaduje súhlas valného zhromaždenia.

Podľa § 115 ods. 3 Obchodného zákonníka, zmluva o prevode obchodného podielu musí mať písomnú formu a podpisy na zmluve sa musia osvedčiť. Nadobúdateľ, ktorý nie je spoločníkom, v nej musí vyhlásiť, že pristupuje k spoločenskej zmluve, prípadne stanovám, ak boli prijaté. Prevodca ručí za splácanie vkladu nadobúdateľom tohto podielu.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 40a Občianskeho zákonníka, ak ide o dôvod neplatnosti právneho úkonu podľa ustanovení § 49a, § 140, § 145 ods. 1, § 479, § 589, § 701 ods. 1 a § 741b ods. 2, považuje sa právny úkon za platný, pokiaľ sa ten, kto je takým úkonom dotknutý, neplatnosti právneho úkonu nedovolá. Neplatnosti sa nemôže dovolávať ten, kto ju sám spôsobil. To isté platí, ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje dohoda účastníkov (§ 40). Ak je právny úkon v rozpore so všeobecne záväzným právnym predpisom o cenách, je neplatný iba v rozsahu, v ktorom odporuje tomuto predpisu, ak sa ten, kto je takým úkonom dotknutý, neplatnosti dovolá.

Podľa § 143 Občianskeho zákonníka, v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov je všetko, môže byť predmetom vlastníctva a čo nadobudol niektorý z manželov za trvania manželstva, s výnimkou vecí získaných dedičstvom alebo darom, ako aj vecí, ktoré podľa svojej povahy slúžia osobnej potrebe alebo výkonu povolania len jedného z manželov, a vecí vydaných v rámci predpisov po reštitúcii majetku jednému z manželov, ktorý mal vydanú vec vo vlastníctve pred uzavretím manželstva alebo ktorému bola vec vydaná ako právnenému nástupcovi pôvodného vlastníka.

Podľa § 143a ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka, manželia môžu dohodou rozšíriť alebo zúžiť zákonom určený rozsah bezpodielového spoluvlastníctva. Obdobne sa môžu dohodnúť aj o správe spoločného majetku.

Manželia sa môžu dohodnúť, že vyhradia vznik bezpodielového spoluvlastníctva ku dňu zániku manželstva.

Dohoda podľa odsekov 1 a 2 vyžaduje formu notárskej zápisnice. Manželia sa môžu voči inej osobe na túto dohodu odvolať len vtedy, ak jej je táto dohoda známa.

Podľa § 144 Občianskeho zákonníka, veci v bezpodielovom spoluvlastníctve užívajú obaja manželia spoločne; spoločne uhradzujú aj náklady vynaložené na veci alebo spojené s ich užívaním a udržiavaním.

Podľa § 145 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, bežné veci týkajúce sa spoločných vecí môže vybavovať každý z manželov. V ostatných veciach je potrebný súhlas oboch manželov; inak je právny úkon neplatný.

Z právnych úkonov týkajúcich sa spoločných vecí sú oprávnení a povinní obaja manželia spoločne a nerozdielne.

Podľa § 148a ods. 1 Občianskeho zákonníka, na použitie majetku v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov potrebuje podnikateľ pri začatí podnikania súhlas druhého manžela. Na ďalšie právne úkony súvisiace s podnikaním už súhlas druhého manžela nepotrebuje.

Podľa čl. 6 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), strany sporu majú v konaní rovné postavenie spočívajúce v rovnakej miere možností uplatňovať prostriedky

procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem prípadu, ak povaha prejednávanej veci vyžaduje zvýšenú ochranu strany sporu s cieľom vyvažovať prirodzene nerovnovážne postavenie strán sporu.

Podľa čl. 8 CSP, strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podporiť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu.

Podľa čl. 15 ods. 1 CSP, dôkazy a tvrdenia strán sporu hodnotí súd podľa svojej úvahy v súlade s princípmi, na ktorých spočíva tento zákon.

Podľa § 150 ods. 1, 2 CSP, strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu.

Na zistenie podstatných a rozhodujúcich skutočností môže súd strany sporu požiadať o ďalšie skutkové tvrdenia.

Podľa § 149 CSP, prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky.

Podľa § 151 ods. 1, 2 CSP, skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné.

Ak strana poprie skutkové tvrdenia, ktoré sa týkajú jej konania alebo vnímania, uvedie vlastné tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach, inak je popretie neúčinné.

Podľa § 153 ods. 1 CSP, strany sú povinné uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania.

Podľa § 154 CSP, prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany možno uplatniť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí.

Podľa § 186 ods. 2 CSP, súd vychádza zo zhodných tvrdení strán, ak neexistuje dôvodná pochybnosť o ich pravdivosti. Na zmeny v tvrdeniach o skutočnostiach, na ktorých sa strany dohodli, súd neprihliada.

Podľa § 215 ods. 1 CSP, súd rozhodne na základe zisteného skutkového stavu.

26. Počnúc od 1.7.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ktorý nahradil dovtedy platný a účinný právny predpis - zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok. Nová právna úprava civilného konania je založená na princípe zisťovania skutkového (nie skutočného) stavu, keď zodpovednosť za výsledok konania je ponechaná na strany sporu. Civilný sporový poriadok je postavený na princípe skutkových tvrdení a popretia skutkových tvrdení, keď výslovne nepopreté skutkové tvrdenia strán sporu sa považujú za nesporné. Súd zmenil svoje postavenie aj vo vzťahu k dokazovaniu, keď vykonanie dokazovania je podmienené návrhom strán sporu, pričom súd rozhoduje len o tom, ktorý z navrhnutých dôkazov sa vykoná a ktorý nie. Súd z vlastnej iniciatívy už nie je oprávnený vykonávať dokazovanie okrem prípadov upravených v ustanovení § 185 ods. 2 a 3 CSP.

27. V danom spore mal súd z nepopretého skutkového tvrdenia žalobkyne preukázané, že žalobkyňa a žalovaný v rade 1/ boli v období od 14.8.1999 do 16.10.2014 manželia, keď ku dňu 16.10.2014 nadobudol právoplatnosť rozsudok Okresného súdu Komárne o rozvode manželstva uvedených strán sporu (rozsudok č.k. 7P/244/2012-215 zo dňa 26.8.2014). Žalovaný v rade 1/ založil obchodnú spoločnosť combusiness, s.r.o., ktorá ako subjekt práva vznikla ku dňu 3.1.2012. Žalovaný v rade 1/ bol od založenia tejto obchodnej spoločnosti jej jediným spoločníkom a konateľom. Vklad spoločníka bol 5.000,- € a tento tvoril základné imanie obchodnej spoločnosti. Vklad bol splatený za trvania manželstva z prostriedkov tvoriacich bezpodielové spoluvlastníctvo manželov. Dňa 23.5.2013 žalovaný v rade 1/ uzavrel so žalovanou v rade 2/ zmluvu o prevode obchodného podielu, ktorý bol prevedený odplatne za kúpnu cenu 5.000,- € na žalovanú v rade 2/. Následne bol tento obchodný podiel prevedený na základe

zmluvy na žalovanú v rade 3/, ktorá je aj v súčasnosti jediným spoločníkom a konateľom spoločnosti, ktorá zmenila obchodné meno z: „combusiness, s.r.o.“ na: „CSIFFARY, s.r.o.“.

28. Sporné boli skutkové tvrdenia žalobkyne, že na prevod obchodného podielu žalovaného v rade 1/ v obchodnej spoločnosti combusiness, s.r.o. bol potrebný jej súhlas, ako aj skutkové tvrdenie, že k prevodu obchodného podielu došlo zo špekulatívnych dôvodov, za účelom dosiahnutia nižšej sumy výživného na maloleté deti žalobkyne a žalovaného v rade 1/ v konaní o rozvod manželstva a úpravu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode manželstva a že prevod obchodného podielu zo žalovanej v rade 2/ na žalovanú v rade 3/ bol špekulatívny a tento bol v rozpore so zákonom, resp. tento obchádzal.

29. Žalobami podľa § 137 písm. c) CSP nie sú žaloby, ktorými sa síce žiada určenie práva, avšak u ktorých absentuje naliehavý právny záujem na určení. Určovacími žalobami sa žalobca nedomáha prisúdenia plnenia, teda nedomáha sa vydania exekučného titulu, ale jeho zámerom je, aby súd v rozsudku vyriekol, že určité právo existuje alebo neexistuje. Žalobca podaním určovacej žaloby deklaruje, že mu k ochrane práva postačí jeho určenie, danie mu istoty práva. Požadované určenie sa pritom nemôže týkať existencie alebo neexistencie samotnej právnej skutočnosti, ale len práva. Určovacie žaloby majú preventívnu funkciu, smerujú k tomu, aby sa porušeniu práva v budúcnosti predišlo. Existencia/neexistencia práva sa určuje vždy vo vzťahu k prítomnosti, t.j. v čase vyhlásenia rozsudku.

30. Zásadnou podmienkou dôvodnosti a teda východiskom prípadnej úspešnosti určovacej žaloby podľa § 136 písm. c) CSP je existencia naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení. Naliehavosť právneho záujmu je charakterizovaná určitými aspektmi, a to: existencia aktuálneho stavu objektívnej právnej neistoty medzi stranami sporu, existencia ohrozenia práva, ktorú nemožno odstrániť inak ako určovacím výrokom, existencia potreby odstránenia neistoty, resp. ohrozenia práva alebo právneho záujmu. Nepreukázaná existencia naliehavého právneho záujmu v čase rozhodovania súdu vedie k zamietnutiu určovacej žaloby.

31. Naliehavý právny záujem na určení je daný vtedy, ak je tu daný aktuálny stav objektívnej právnej neistoty medzi stranami sporu, ktorý je ohrozením žalobcovho právneho postavenia a ktorý nemožno iným právnym prostriedkom odstrániť. Nezáleží na tom, ako táto neistota vznikla. Posúdenie naliehavého právneho záujmu je otázkou právnej kvalifikácie rozhodných skutočností tých pomerov (vzťahov), ktoré sú ohrozené neistotou, a teda nebezpečenstvom budúceho porušenia právnych povinností k iným subjektom. Táto funkcia určovacej žaloby korešponduje práve s podmienkou naliehavého právneho záujmu.

32. Nakoľko predmetom konania sú určovacie žaloby, súd bol povinný sa vo veci v prvom rade vypořadat s otázkou existencie naliehavého právneho záujmu na určení, keď s touto otázkou sa vypořadaval ako s otázkou predbežnou. Súd v tejto súvislosti vychádzal z toho, že existencia naliehavého právneho záujmu na určení je podmienkou procesnej prípustnosti určovacej žaloby podľa § 137 písm. c) CSP. Pri skúmaní existencie naliehavého právneho záujmu na určení ide o posúdenie, či podaná žaloba je vhodný procesný nástroj ochrany práva žalobcu, či sa ňou môže dosiahnuť odstránenie spornosti práva, či snáď podaná žaloba zbytočne nevyvoláva konanie, po ktorom bude musieť nasledovať iné súdne konanie alebo konania. Naliehavý právny záujem je spravidla daný v prípade, ak by bez určenia bolo právo žalobcu ohrozené, alebo ak by sa bez určenia stalo právne postavenie žalobcu neistým.

33. Procesná povinnosť preukázania naliehavého právneho záujmu na určení v čase rozhodovania súdu zaťažuje žalobcu. Pokiaľ žalobca chce osvedčiť svoj naliehavý právny záujem na určení, musí jednak poukázať na určité skutkové okolnosti prejednávanej veci vedúce k sporu medzi stranami sporu a k potrebe súdneho určenia, či tu právo je alebo nie je, jednak osvedčiť, že podaná žaloba je vhodným nástrojom pre vyriešenie sporu.

34. V danej veci predmet sporu tvoria dve určovacie žaloby (žaloba o určenie neplatnosti zmluvy o prevode obchodného podielu uzavretej medzi žalovaným v rade 1/ a žalovanou v rade 2/ a žaloba o určenie neplatnosti zmluvy o prevode obchodného podielu uzavretá medzi žalovanou v rade 2/ a žalovanou v rade 3/). Naliehavosť právneho záujmu na určení žalobkyňa odvodzovala od skutočnosti, že bez určenia, ktorého sa domáha, je jej právne postavenie ohľadne vypořadania BSM neisté, keď bez

určovacieho petitu nedocieli, aby obchodný podiel v spoločnosti CSIFFARY, s.r.o. (pôvodne konajúcej pod obchodným menom combusiness, s.r.o.) bol predmetom vyporiadania (a teda patril do masy BSM) v rámci konania o vyporiadanie BSM medzi ňou a žalovaným v rade 1/.

35. Súd v danej veci konštatuje, že odo dňa účinnosti nového procesného predpisu - Civilného sporového poriadku, ktorý nahradil pôvodný procesný predpis - Občiansky súdny poriadok, sa pôvodné ustanovenie § 80 písm. c) O.s.p. nahradilo ustanovením § 137 písm. c) CSP. Keďže Civilný sporový poriadok zakotvil zásadu okamžitej aplikovateľnosti, počnúc od 1.7.2016 je súd povinný aplikovať ustanovenia CSP a v danej veci postupovať podľa § 137 písm. c) CSP, v zmysle ktorého možno žalobou požadovať, aby sa rozhodlo o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; ten nie je potrebné preukazovať len v prípade, ak vyplýva z osobitného predpisu. Žalobkyňa podanú žalobu naformulovala tak, že sa domáha určenia neplatnosti právneho úkonu - zmlúv o prevode obchodného podielu. Keďže žalobkyňa v priebehu sporu nereflektovala na zmenu procesnoprávneho predpisu a podanú žalobu neupravila v súlade s ustanovením § 137 písm. c) CSP (formuláciu petitu žaloby o určenie, či tu právo je alebo nie je, bolo potrebné upraviť tak, aby bolo zrejmé, že súd má určiť aktuálny právny stav vyplývajúci zo žalobkyňou tvrdenej neplatnosti zmlúv o prevode obchodného podielu, ktorých platnosť by bola riešená ako otázka predbežná), súd bol nútený podanú žalobu v celom rozsahu zamietnuť bez toho, aby sa zaoberal vecnou dôvodnosťou podanej žaloby, a teda bez toho, aby skúmal platnosť zmlúv o prevode obchodného podielu. Súd v tejto súvislosti poukazuje na uznesenie Ústavného súdu SR zo 6. 10. 2017, sp. zn. II. ÚS 590/2017, v zmysle ktorého ak by sa všeobecný súd zaoberal a rozhodol o vecnej opodstatnenosti určovacej žaloby bez toho, aby dospel k záveru o existencii naliehavého právneho záujmu žalobcu, porušil by tým základné právo na súdnu ochranu ďalšieho účastníka konania.

36. Súd vo vzťahu k uplatnenému nároku žalobkyne nad rámec vyššie uvedeného dopĺňa, že nastoliť spravodlivosť vie len tam, kde ochrany domáhajúci sa subjekt využije zákonom dovolený a procesne prípustný prostriedok ochrany svojich práv.

37. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v zmysle ust. § 255 ods. 1 a § 396 CSP, keď s ohľadom na výsledok sporu boli žalovaní v rade 1/ až 3/ v konaní plne úspešnou stranou sporu. O výške trov prvoinštančného i odvolacieho konania rozhodne vyšší súdny úradník tohto súdu v zmysle § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Komárno v štyroch písomných vyhotoveniach, resp. elektronicky.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozsudku vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP)..